باسمه تعالی

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیلی اول ۰۵-۱۴۰۴

دانشکده	**هنر و معماری**	**گروه**	**نقاشی**
گرایش	--	**مقطع**	**کارشناسی ارشد**
نام درس	**زیبایی‌شناسی و حکمت هنر اسلامی**	**نوع درس**	**پایه** ☐ **نظری** ■ **تخصصی** ■ **عملی** ☐ **اختیاری** ☐ **نظری-عملی** ☐
تعداد واحد	**۲**	**نام استاد**	**مونا امامی**
دروس پیش‌نیاز	**ندارد**	**تلفن دفترکار**	**۸۲۸۸۳۷۴۸**
دروس هم‌نیاز	**ندارد**	**پست الکترونیک**	**m-emami@modares.ac.ir**

✓ **اهداف درس:**

- شناخت مبانی نظری هنر اسلامی و آشنایی با نظریه‌پردازان هنر اسلامی
- فهم ماهیت زیبایی در هنر اسلامی و توانایی تعریف «هنر» در پارادایم اسلامی
- مقایسه نظام‌مند زیبایی‌شناسی اسلامی و غربی
- توانایی تحلیل یک اثر شاخص از هنر اسلامی بر مبنای مفاهیم مورد بحث

✓ **رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس:** (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	معرفی برنامه درس، بحث آزاد با پرسش: «آیا هنر اسلامی نیازمند چارچوب زیبایی‌شناسی متفاوتی است؟»، معرفی منابع و آشنایی با سرفصل‌ها	
جلسه دوم	جهان‌بینی توحیدی و جایگاه آن در هنر اسلامی	
جلسه سوم	هنر مقدس چیست؟	
جلسه چهارم	هنرهای زیبا در نظام آموزشی اسلام؛ معرفی رویکرد سنت‌گرایان به آموزش هنر	
جلسه پنجم	معرفی سنت‌گرایان، مکتب حکمت خالده و مفاهیم بنیادین جریان سنت‌گرایی	
جلسه ششم	هنر اسلامی از دیدگاه تیتوس بورکهارت	
جلسه هفتم	هنر اسلامی از دیدگاه تیتوس بورکهارت	
جلسه هشتم	مفهوم «وحدت در کثرت» در هنر اسلامی و مصداق‌های آن	
جلسه نهم	عقل‌گرایی در هنر اسلامی در مقایسه با هنر غربی	
جلسه دهم	تمثال‌نگاری در هنر اسلامی	
جلسه یازدهم	عناصر زیبایی‌شناختی و نمادگرایی در هنرهای اسلامی	
جلسه دوازدهم	معرفی فلسفه اشراق و مفهوم «نور» در هنر اسلامی	
جلسه سیزدهم	عالم خیال و فضای مثالی در نقاشی ایرانی	
جلسه چهاردهم	ابن عربی و «وحدت وجود»	
جلسه پانزدهم	ملاصدرا و «حکمت متعالیه»	
جلسه شانزدهم	آزمون پایانی	

✓ **روش ارزشیابی:**

حضور فعال در کلاس، مطالعات و ارائه مقالات: ۵ نمره

آزمون پایانی: ۱۵ نمره

✓ **منابع :**

- بلخاری قهی، حسن (۱۴۰۳). قدر: نظریه هنر و زیبایی در تمدن اسلامی، تهران: انتشارات سوره مهر.
- بلر، شیلا؛ بلوم، جاناتان ام. (۱۴۰۲). هنر و معماری اسلامی ۲، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات سمت.
- بورکهارت، تیتوس (۱۳۹۲). هنر اسلامی: زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات سروش.
- حکمت، نصراله (۱۳۹۴). حکمت و هنر در عرفان ابن‌عربی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر.
- سجادی، سید جعفر (۱۴۰۳). شهاب‌الدین سهروردی و سیری در فلسفه اشراق، تهران: انتشارات نور اشراق.
- شوان، فریتیوف (۱۴۰۴). چهار جوی حکمت، ترجمه امیر جعفری، تهران: انتشارات حکمت.
- کوربن، هانری (۱۴۰۳). تخیل خلاق در عرفان ابن‌عربی، ترجمه انشاءالله رحمتی. نشر سوفیا.
- گرابار، الگ (۱۴۰۳). شکل‌گیری هنر اسلامی، ترجمه مهدی گلچین عارفی، تهران: انتشارات سینا.
- نصر، سید حسین (۱۳۸۹). هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: انتشارات حکمت.
- نوربخش، سیما سادات (۱۳۹۹). نور در حکمت سهروردی، تهران: انتشارات هرمس.
- Grabar, O. (1992). The Mediation of Ornament. Princeton University Press.